

OVER STRIPKES EN ANDERE N'ONGEMAKKE

Stripkes mee oftewel voorover

ee wordt éé bij uitspraak éé als in meneer

bijvoorbeeld	alleen	alléén
	breed	brééd
	teen	téén

opm. woorden die deze klank van nature al hebben (bv meneer, peer) krijgen geen éé.

stripkes tege oftewel achterover

aa wordt èè bij uitspraak èè als in serre (fr.)

bijvoorbeeld	paard	pèerd
	molenaar	meulenèèr
	paars	pèèrs

opm. woorden afgeleid van (be)daren en (ver)jaren behouden de aa-klank

oo wordt òò bij uitspraak òò als in garderobe

bijvoorbeeld	groot	gròòt
	stoten	stòòte
	doof	dòòf

opm. woorden zoals mooi, gooi hebben deze klank van nature en krijgen geen òò.

<u>è (als in bel)</u>	bijvoorbeeld	met	mè
		model	medèl

opm. de schrijfwijze – è – wordt gebruikt om de klemtoon aan te geven en verwarring te voorkomen.

andere n'ongemakke

verbindingen

bijvoorbeeld	dat er	datter	(da t'r)
	dat wij	damme	(da me)
	je hebt er	getter	(g'è t'r)
	had er	atter	(a t'r)
	heeft hij	ettie	(è t'ie)
	als je	agge	
	als wij	amme	
	ik word er	'k wor d'r	

<u>d wordt j</u>	bijvoorbeeld	rode kruidenier rijden	ròòje kruijenier rijje
------------------	--------------	------------------------------	------------------------------

opm. als het woord al eindigt met een – j – klank, dan krijgt het geen j. “hij deed” wordt “ij dee” en niet “ij deej”.

<u>h verdwijnt ...</u>	bijvoorbeeld	huis hoog helemaal harmonie	uis òòg éélemaal erremenie
------------------------	--------------	--------------------------------------	-------------------------------------

<u>... maar niet helemaal</u>	hoogheid ophalen huishouden	òòg'eid op'ale uis'ouwe
-------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------

opm. de – h – aan het begin verdwijnt, maar midden in een woord wordt hij vervangen door een apostrof.

e (sjwa ofwel stomme e klank)

- bij onbeklemtoonde lettergrepen	muziek	meziek
- bij achtervoegsel – lijk	dadelijk eerlijk	dalek eerlek
- bij achtervoegsel – ig	aardig leutig	aardeg leuteg
- als overgangsklank	elf melk zorg	ellef mellek zurreg
- met een apostrof	mijn het een	m'nne / m'n 't 'n

opm. de stomme klank – e – wordt nooit geschreven met de letter – u – dus, geen elluf, maar ellef, en geen ut, maar 't.

Klinkerbotsing en overgangsklanken

Tussen 2 woorden, eindigend op en beginnend met een klinker, kan een klinkerbotsing optreden. In de Bergse uitspraak hoor je dan een overgangsklank. In het Bergs schrijven we die klank bij voorkeur aan het 2^e woord met een apostrof

gròòte en kleinde oe ist me ebbe	gròòte n'en kleinde oe w'ist me n'ebbe
--	--

let op: bij woorden als “de hond” kan men de n'ond schrijven (voorkeur) maar d'n ond (den hond) kan in sommige gevallen ook. Bij oe w'ist of me n'eige kan dit niet omdat de betekenis dan veranderd (jij-jouw en mij-mijn). De voorkeurspelling altijd veilig.